

Kirkeministeriet & folkekirken

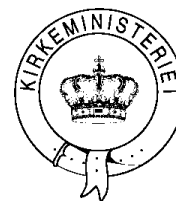
It-strategi 2005

Kirkeministeriet den 31. december 2004
Dokument nr. 218201

indholdsfortegnelse

1. MISSION OG IT-VISION	3
1.1 En organisation med mange målgrupper	3
1.2 It-strategiens præmisser	3
2. EN IT-STRATEGI MED FOKUS PÅ DIGITAL FORVALTNING	4
2.1 Initiativer i forhold til borgerne og folkekirkens brugere.....	4
2.2 Styrkelse og effektivisering af sagsbehandlingen	5
2.3 Kompetenceudvikling	5
2.4 Fælles standarder og fælles løsninger.....	5
3. KIRKEMINISTERIETS OG FOLKEKIRKENS IT-ANVENDELSE.....	6
3.1 Optimering af it-anvendelsen	7
3.2 Benchmark som en produktivitetsøgende faktor	8
4. IT-STYRING OG ORGANISERING.....	9
4.1 IT-ledelsen	9
4.2 It-strategistyregruppen	9
4.3 Styring og prioritering	9
4.4 IT-Kontoret	10
4.5 Sourcingstrategier	11
5. IT-ARKITEKTUR	12
6. IT-KOMPETENCER	14
6.1 IT-brugere	14
6.2 IT-medarbejdere.....	14
7. IT-SIKKERHED	15
7.1 Sikkerhedscirkulæret.....	15
7.2 Ledelsens ansvar for it-sikkerheden	15
7.3 Brud på it-sikkerheden	15
7.4 IT-sikkerhedspolitik	15
8. ØKONOMI OG INDKØB	15
8.1 Koncern-it som den økonomisk mulige model	16

Kirkeministeriet og folkekirkens It-strategi 2005

Dato: 31. december 2004

Dok. Nr.: 218201

Kirkeministeriet
IT-Kontoret

1. Mission og it-vision

I forhold til formuleringen af en it-strategi, er det Kirkeministeriets væsentligste opgave:

at administrere folkekirken på grundlag af den gældende lovgivning

hvilket sker i et nært samspil med folkekirkens administrative organer og præsterne, hvis væsentligste arbejde har at gøre med kirkens kerneopgaver:

nemlig evangeliets forkyndelse, sakramenternes forvaltning, oplæring i kristendom og sjælesorg.

Det er derfor en ambition, at:

Kirkenettet, der er Kirkeministeriets og folkekirkens fælles edb-netværk, gennem anskaffelse og drift af løsninger til kommunikation, sagsbehandling og videndeling opleves som nyttige redskaber, der understøtter ministeriet og folkekirken i at løse sine opgaver.

1.1 En organisation med mange målgrupper

Kirkeministeriet og folkekirken er med sin særlige struktur formentlig Danmarks geografisk mest spredte virksomhed, og er tillige en organisation med meget forskelligartede opgaver.

Folkekirken er i bund og grund lokalt forankret. Sognene – nogle steder kirkedistrikter – er folkekirkens enhedssystem. Sognene (2219) bestyres af folkevalgte menighedsråd (2118) og er under tilsyn af provstiudvalg (111).

Disse i alt 2.229 råd og udvalg, hvor langt hovedparten af de valgte medlemmer er lægfolk, udgør - sammen med de fødte medlemmer, præsterne - den ene del af it-strategiens fokus.

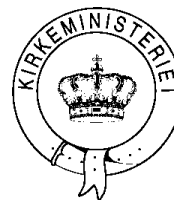
Det andet fokusområde er administrationen. Det vil sige ministeriet, stiftsadministrationerne (10), provsterne (111) og ministerialbogsførerne (1345). I alt 1.467 myndigheder.

Foruden den store spredning, der udgør en særlig udfordring, er det tillige et vilkår, at de enkelte enheder - i it-mæssig henseende - er meget små.

1.2 It-strategiens præmisser

Det betyder, at den erfaring, der underbygger at drift af større it-installationer, bør ske i driftsfællesskaber og på grundlag af centrale beslutninger, må udmøntes på en særlig måde.

Som en konsekvens af, at folkekirken på den ene side er underlagt de samme regler, som man alle steder skal administrere efter, tager it-strategien sigte på, at det kan ske på grundlag af fælles centralt styrede løsninger, når der er tale om de administrative opgaver.

Når der derimod er tale om kirkens kerneopgaver, så tager strategien kun sigte på, at den infrastruktur, der understøtter de administrative løsninger, også kan være et fundament for opfyldelsen af de behov, der er for at bruge it til evangeliets forkyndelse, sakramenternes forvaltning, oplæring i kristendom m.m.

På den måde tilgodeser it-strategien, at de fælles administrative opgaver, kan løses på grundlag af centralt truffe beslutninger, mens de opgaver, der løses på grundlag af lokalt truffe beslutninger, kan understøttes af en i fællesskab drevet infrastruktur.

I praksis betyder det, at brugen af Kirkenettet er obligatorisk i forhold til en række administrative arbejdsopgaver, mens det i forhold til andre opgaver er et tilbud.

2. En it-strategi med fokus på digital forvaltning

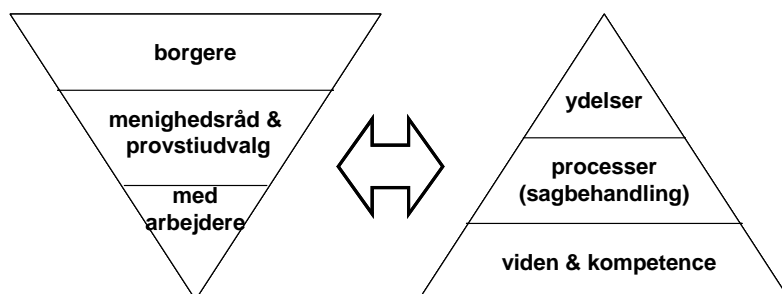
I den offentlige sektors strategi for digital forvaltning 2004-06 har regeringen og de kommunale parter fastlagt, at visionen for digital forvaltning er, at digitaliseringen skal bidrage til at skabe en effektiv og sammenhængende offentlig sektor med høj servicekvalitet, hvor borgere og virksomheder er i centrum.

I det lys er det naturligt, at fokus i Kirkeministeriet og folkekirkens it-strategi 2005 er rettet mod digital forvaltning i bred forstand.

Der er 3 større temaer. De er:

1. kommunikations- og selvbetjeningsystemer
- ydelserne
2. sagsbehandling og styring
- processerne
3. videndeling og kompetenceudvikling
- medarbejderne

og skal understøtte og medvirke til, at bestræbelserne på at udvikle en mere borgernær offentlig forvaltning vil blive en succes.

2.1 Initiativer i forhold til borgerne og folkekirkens brugere

Både for Kirkeministeriet og folkekirken er der opgaver der skal udføres i forhold til borgerne uanset om disse er medlem af folkekirken.

Herudover er der opgaver, der udføres for folkekirkens medlemmer. Medlemmerne kan deles i to grupper; de der er brugere af kirken og de der har ladet sig vælge til at repræsentere brugerne i et menighedsråd og/- eller et provstiudvalg.

De områder, der i forhold til brugerne, er fokus på er:

- selvbetjeningssystemer, som et supplement til eller erstatning for den betjening en borger kan få ved henvendelse til et kirkekontor
- kommunikation via e-post
- informations- og kommunikationssystemer til menighedsrådsmedlemmer

Fælles for disse løsninger er bestræbelsen på at give borgerne valgmulighed for at vælge den kontaktform til det offentlige, som passer den enkelte bedst samt muligheden for at anvende it som et redskab til kommunikation og videndeling.

2.2 Styrkelse og effektivisering af sagsbehandlingen

Med henblik på at effektivisere organisationens opgavevaretagelse er der iværksat en række initiativer, der dels bidrager til digitaliseringen ved en mere konsekvent brug af it og dels forkorter kommunikationsvejene og styrker videndeling. Alt sammen faktorer, der kan medvirke til effektivisere og udvikle kvaliteten i sagsbehandlingen.

Fokusområderne er:

- ibrugtagningen af et intranet i ministeriet, stifterne, provstierne fra begyndelsen af 2005 og i løbet af foråret i sognene
- indførelsen af digital signatur
- indførelsen af elektroniske fakturaer

Intranettet forventes at få en stærk indflydelse på organisationens evne til at omsætte sin viden i konkrete resultater mens digital signatur bidrager til en mere konsekvent brug af e-post og dermed til korte, ressourcebesparende kommunikationsveje.

2.3 Kompetenceudvikling

Endelig er der iværksat initiativer, vedrørende uddannelse og træning.

I forbindelse med implementering af nye it-produkter henholdsvis ved opdatering af eksisterende tilbydes medarbejderne kurser og deltagelse i workshops. Desuden anvendes i stigende omfang eLæring.

Uddannelsen af ministerialbogsførere er genstand for en helt særlig indsats. Med støtte fra Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling udvikles i øjeblikket en moderniseret uddannelse, hvor holdundervisning suppleres med eLæringsstudier, som selvstudie eller i virtuelle klasser med vejleder, hjemmeopgaver og tests.

2.4 Fælles standarder og fælles løsninger

Samlet set er der tale om en række initiativer. De fleste har at gøre med indførelse af digital forvaltning, hvor der dels er tale om at modernisere og

videreudvikle eksisterende løsninger og dels om at udskifte de, der ikke kan videreudvikles.

Kravene om at effektivisere arbejdsgangene, og om kun at indtaste informationer én gang, udgør sammen med blandt andet håndbogen om *Arkitektur for digital forvaltning*¹ fundamentet for at videreudvikle Kirkenettet, så tværgående samarbejder, adgang til data og dataudveksling understøttes bedst muligt.

I perioden 2005-2007 implementeres og vurderes nye løsninger vedrørende:

- et intranet og extranet til brug i Kirkeministeriet og folkekirken
- e-post til menighedsråd og provstiudvalg
- digital signatur
- elektronisk fakturering
- en internetbaseret kirkestatistik og andre oplysninger/funktioner som efterspørges af borgerne
- eLæring
- provstiudvalgenes opgaver i forbindelse med budgetlægning og -opfølgning i forhold til kirke- og præstegårdskasserne
- sikker adgang til e-post/kalender via internet og mobiltelefoner m.m.
- provstiernes journal- og sagsbehandling
- borgernes adgang til digitale selvbetjeningsservices
- økonomistyring i stifterne
- Kirkeministeriets og stifternes journal- og sagsbehandling
- et fælles datawarehouse til afløsning/modernisering af KIS (Kirkeministeriets Informationssystem)
- extranet baserede løsninger, der integrerer personaleadministration og lønbehandling.

For en række af områderne er der mere detaljerede beskrivelser i bilaget: handlingsplaner / projektbeskrivelser (dokument nr. 218315).

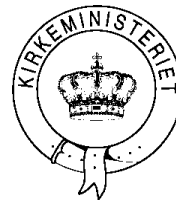
3. Kirkeministeriets og folkekirkens it-anvendelse

Overordnet er målsætningen med it-anvendelsen at understøtte og effektivisere de arbejdsgange og serviceydelser, der produceres. Men for at sikre, at it-anskaffelserne og de dermed forbundne driftsomkostninger samlet set resulterer i værditilvækst og/eller effektivisering, skal effektmåling indgå fra begyndelsen af et projektforsløb.

Resultatet af it-anvendelsen vurderes efter forskellige principper. Der kan opgøres kvantitative såvel som kvalitative effekter:

- opgaver kan udføres med et måleligt mindre ressourceforbrug
- opgaver udføres med et uændret forbrug, men i en højere kvalitet
- borgerne får bedre service og/eller valg mellem flere muligheder

¹ Arkitektur for digital forvaltning, Håndbog om begreber, rammer og processer. Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, oktober 2004.

- gennem anvendelse af moderne arbejdsmetoder kan organisationen fastholde og tiltrække kompetente og engagerede medarbejdere.

For Kirkeministeriet og folkekirken vil det være en udfordring, at udvikle modeller, der kan kombinere fortsat central styring og stordriftsfordele med evnen til lokalt at høste de besparelser, der er resultatet af en opnået effektivisering.

Som eksempel kan nævnes den centralt finansierede elektroniske Kirkebog, der har medført endnu ikke indhøstede lokale arbejdstidsbesparelser på 35-40%

3.1 Optimering af it-anvendelsen

3.1.1 Koncern-it²

Brugen af it i Kirkeministeriet og stiftsadministrationerne har fra starten (1986) været baseret på tilstedeværelsen af en koncern-it-funktion.

Da der i 1997 blev udviklet administrative it-programmer til provstierne blev disse også organiseret efter koncern-it modellen.

I sognene har der indtil indførelsen af DNK³ ikke været noget fælles administrativt system, og der har derfor været talrige pc'er, som har været anskaffet og drevet alene på baggrund af lokale behov og ønsker.

Med indførelsen af DNK (1999-2003) er de administrative arbejdspladser, der bruges til ministerialbogsføringen, etableret og serviceret af en koncern-it-funktion. Menighedsrådene har desuden mulighed for at anskaffe yderligere arbejdspladser, som også indgår som en del af koncern it-funktionen – i det daglige kaldt Kirkenettet.

Erfaringer med etablering og drift af it viser, at det er forbundet med store fordele at organisere indkøb, drift og servicering som koncern-it. Kirkeministeriets IT-Kontor og Kirkenettet er et sådan administrativt driftsfællesskab.

3.1.2 Digital forvaltning afløser papirbårne rutiner

Den øgede brug af it og regeringens stærke satsning på digital forvaltning betyder, at it-strategi 2005 har fokus på, at it-systemerne gennem høj tilgængelighed og sikkerhed skal opleves med tillid hos brugerne. Samtidigt skal driftsomkostningerne pr. bruger fortsat være blandt de laveste i den offentlige forvaltning.

Den særlige problemstilling, at de papirbårne rutiner skal bevares så længe alle ikke "er på", betyder, at de økonomiske fordele ved digitaliseringen bliver udhulet.

For hurtigt at kunne høste fordelene ved den digitale forvaltning, er det besluttet, at den papirbårne informationsformidling stoppes med udgangen af 2006.

Herefter vil informationer til de folkekirkelige myndigheder kun blive udsendt elektronisk, idet der dog skal planlægges nogle længerevarende

² Koncern it anvendes som betegnelse for den it-funktion, der betjener et sammenhængende organisatorisk område

³ DNK – Den Ny Kirkebog

overgangsløsninger for de allermindste enheder, hvor økonomi eller andre forhold taler for det.

3.1.3 Besparelser gennem stordrift

Driften af de hen ved 3.000 arbejdspladser på næsten 2.300 adresser har hidtil givet den erfaring, at anvendelse af ensartet udstyr og standardiserede programmer giver den billigst mulige driftsudgift samtidig med, at muligheden for at foretage storindkøb giver nogle meget væsentlige rabatter.

I perioden 2005-2007, hvor der fortsat forventes en vis vækst i antallet af arbejdspladser og nye opgaver, er det en ambition at finansiere væksten gennem fortsat standardisering samt en offensiv indkøbspolitik.

3.1.4 Forretningsmæssig værdiskabning

Ved at satse på ét samlet netværk for Kirkeministeriet og folkekirken, kan det professionelle it-miljø, der allerede eksisterer, videreudvikles og fortsat understøtte og bidrage til at effektivisere arbejdsgange og ydelser og derigennem skabe værdi i folkekirkens institutioner.

3.1.5 Strategisk kompetencestyring

Den bevidste satsning på at servicere Kirkeministeriet og folkekirken gennem én centralt styret, serviceret og vedligeholdt edb-installation, gør det muligt at fastholde og tiltrække de kompetencer, der kan udgøre det it-faglige miljø, der er brug for.

3.1.6 Mere dialog med folkekirken

Det stærke fokus, der har været på at udvikle velfungerende administrative løsninger til brug i folkekirken, skal fastholdes. Men der skal derudover – gennem dialog med præster og menighedsråd - fokuseres på at sikre, at Kirkenettet og dets extranet services⁴ understøtter de behov, folkekirken har for at anvende it i varetagelsen af sine kerneopgaver.

3.2 **Benchmark som en produktivitetssøgende faktor**

De senere års stærke fokus på fællesfondens udgifter har afstedkommet, at it såvel som andre områders økonomi er blevet gransket.

IT-området gennemførte i 2003 en benchmark sammen med 3 andre ministerområder. Undersøgelsen viste at en standardarbejdsplads⁵ i Kirkenettet hører til blandt de billigste, men den viste også hvor vanskeligt det kan være at gennemføre sådanne sammenligninger.

Kirkeministeriet opfordrer til at, der fortsat arbejdes på at udvikle metoder og principper til jævnligt at foretage benchmarks på it-området.

⁴ Extranet services. Programmer og løsninger, der gøres tilgængelige for menighedsråd og provstiudvalg via internettet. Der er tale om løsninger, der kun fås adgang til ved afgivelse af brugernavn og kodeord.

⁵ Standardarbejdsplads. En "statslig" arbejdsplads bestående af en pc med tilhørende kontorprogrammel, e-post, internet, datalinje, service m.m.

3.2.1 Brugerbetaling og serviceniveau

IT-Kontoret har i budget 2004 og 2005 opgjort hvad it koster i de forskellige områder i folkekirken herunder hvad en standardarbejdsplads koster. Med henblik på at kunne foretage en egentlig omkostningsfordeling arbejdes der på at udvikle præcise og retfærdige modeller, så en institution kan afregne efter forbrug, herunder have indflydelse på det serviceniveau man ønsker leveret.

Til brug for fastsættelse af serviceniveauet vil de hidtidige beregninger af systemernes driftseffektivitet blive udvidet, således at der for forskellige brugsområder kan tilbydes forskellige serviceniveauer, som kan danne grundlag for brugerbetalingen. Systemet forventes klart fra 2006.

4. It-styring og organisering

4.1 IT-ledelsen

Ansvar for Kirkeministeriets og folkekirken it-ledelse er placeret i Kirkeministeriets Personale- og it-afdeling.

Ansvar for drift, support og videreudvikling af Kirkenettet er placeret i IT-Kontoret, der er et kontor i Personale- og it-afdelingen. IT-Kontoret udarbejder IT-budgettet, der redegør for videreførte og nye aktiviteter.

It-budgettet og dermed aktiviteterne indgår i det samlede budget for fællesfonden, der fastsættes af Kirkeministeren.

4.2 It-strategistyregruppen

Kirkeministeren har nedsat en it-strategistyregruppe, bestående af folkekirkelige repræsentanter (en biskop, en provst, en sognepræst samt en repræsentant fra Landsforeningen af Menighedsrådsmedlemmer) og repræsentanter fra Kirkeministeriets personale- og it-afdeling, herunder IT-Kontoret.

It-strategistyregruppens formål er at forholde sig til it-strategiske spørgsmål, medvirke til gennemførelse af ministerområdets it-strategi, samt skabe grundlaget for fremtidige it-strategioplæg.

Nærværende it-strategi er et resultat af it-strategistyregruppens arbejde.

4.3 Styring og prioritering

Den meget brede anvendelse af it i folkekirken er så relativ ny, at der endnu arbejdes med at udvikle en styringsform, der kombinerer central styring og stordrift med institutionernes ønske om at have indflydelse på beslutningerne.

Det vil være hensigtsmæssigt om den forannævnte it-strategistyregruppe i stigende grad inddrages – på vegne af brugerne – med hensyn til at rådgive om servicemål og ønsker til udstyr m.m.

IT-Kontorets ydelser til folkekirken består af:

obligatoriske elementer: DNK, styresystem, sikkerhedsløsning, netværk m.fl.

samt af i princippet:

valgfri elementer: ekstra arbejdspladser, større båndbredde, fladskærm, samt fra 2005: valg mellem 2 pc-modeller og fra 2006: forskellige serviceniveauer.

Aftagerne af disse ydelser er menighedsråd, provster og provstiuvalg og stiftsadministrationer.

Det er en succesfaktor, at institutionerne forbruger de valgfri ydelser frem for at købe dem "ude i byen". Det er endvidere afgørende for en optimal udnyttelse af Kirkenettet, at institutionerne vælger at købe pc'er, der kan tilkobles det fælles net.

4.3.1 Gennemførelse af it-strategiens projekter

Det er IT-Kontorets ansvar at gennemføre de it-projekter og handlingsplaner, der indgår som en del af den godkendte it-strategi.

Større anskaffelser skal organiseres som projekter. Et projekt skal altid bemannes sådan, at det har den fornødne spidskompetence i forhold til den konkrete opgave.

Ved gennemførelse af større projekter udpeges en styregruppe, der har det overordnede ansvar for, at projektet opfylder de vedtagne målsætninger.

En nedsat projektgruppe har overfor styregruppen ansvaret for projektets fremdrift i henhold til de fastlagte planer.

IT-Kontoret vil normalt være repræsenteret i projektgruppen.

Såfremt den fornødne projektkompetence ikke er tilstede i organisationen vil den blive tilvejebragt i form af indkøbt konsulentassistance.

I forbindelse med større projekter sikres brugerne indflydelse på det færdige resultat ved nedsættelse af en bruger- og/eller referencegruppe.

4.4 IT-Kontoret

Kirkeministeriets IT-kontor har ansvaret for alle aktiviteter i forbindelse med den daglige drift og videreudvikling af Kirkenettet.

4.4.1 Systemer med "ejer" og erfa-gruppe

For større applikationsområder, kan der være udpeget en systemejer som repræsentant for det pågældende brugsområde. Systemejeren skal på baggrund af sin faglige indsigt, medvirke til at applikationen anvendes og udvikles i overensstemmelse med lovgivningsmæssige og andre krav på det anvendelsesområde systemet understøtter.

Tilsvarende kan der være udpeget en erfa-gruppe, som med systemejeren som formand, bistår med at kvalificere de udviklings- og andre aktiviteter, der skal gennemføres inden for et systemområde. Erfa-gruppen skal gennem drøftelser af den praktiske brug af applikationen være med til at fastlægge en "best practice".

På områder, hvor der er udpeget en systemejer, er IT-Kontoret overfor systemejeren ansvarlig for driften af systemet.

Erfa-gruppen er et ikke beslutningstagende organ, der rådgiver systemejeren.

4.4.2 IT-Kontorets organisering

IT-kontoret ledes af en IT-chef. IT-Kontorets driftsleder er som souschef IT-chefens stedfortræder. IT-chefen er medlem af Kirkeministeriets ledelse.

IT-Kontorets vigtigste funktioner er:

Infrastruktur & PC-support	Planlægning, drift og vedligeholdelse af netværk, servere og pc'er. PC-images. PC-support Brugeradministration Sikkerhed
DNK-support & folkekirkens edb-uddannelse	Registrerings- og navnespørgsmål* Drift og videreudvikling af DNK og personregistrering.dk DNK-support, DNK-erfagruppe & DNK-superbrugere, DNK-Forum og DNK-uddannelse Kirkestatistik Folkekirkens it-kurser (samarbejdet med AMU) eLæring <small>*) DNK-support og Kirkeministeriets Registreringssektion indgår i en samlet ressourcepulje pr. 1. januar 2005</small>
KAS	Planlægning, drift, support og vedligeholdelse af Kirkeministeriets administrative programmer (FLØS, SØS, eDoc, KIS, intranet, sogn.dk, provsti.dk, m. fl.)
Indkøb & levering	Sekretariatsopgaver og journal. Indkøb og levering af udstyr og datalinjer Telefonrabat

4.5 Sourcingstrategier

Som et led Kirkeministeriets mangeårige erfaring med koncern-it har outsourcing været anvendt i forskellige grader. Siden 1997 har driften af infrastrukturen været outsourcet. Tendensen over de sidste par år går modsat, idet en række af de outsourcete driftsopgaver insources.

Grænsen mellem hvad der skal produceres in-house (være insourcet) og hvad der skal være outsourcet er meget dynamisk.

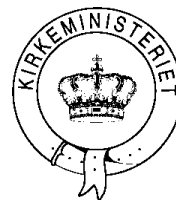
Sourcingstrategien, der blev fastlagt i 1997, var et resultat af overvejelser i forbindelse med en udvidelse af Kirkenettet fra 400 til ca. 2.000 arbejdspladser. En meget omfattende outsourcing blev valgt som den sikreste metode til at fortage en kontrolleret og driftsstabil udvidelse af Kirkenettet.

Efter udvidelse og konsolidering af den samlede løsning, herunder etableringen af betydelig intern driftsviden, er en række opgaver insourcet.

I perioden fra 1. januar 2005 insources yderligere opgaver, således at de fremtidige skillelinje afgøres af systemkompleksitet og driftsrisici på den ene side og af kravene til "forretningen" på den anden side.

Erfaringen har vist, at de driftsydelser, der ligger tættest op ad brugernes daglige arbejdsrutiner og som kræver indsigt og forretningsforståelse kan produceres bedst og billigst i IT-Kontoret.

Driftsydelser, det ikke kræver nogen særlig forretningsforståelse at tilvejebringe eller som kræver betydelig teknisk spidskompetence, synes derimod med fordel at forblive outsourcet.

Beslutningsparametrene for de kommende års sourcingstrategi antydes i tabellen:

Opgavetype	"Mission critical"	Krav til forretningsforståelse	Teknisk kompleksitet	Strategi
Drift af netværk	høj	ingen	mellem/høj	outsources
Serverdrift	lav	ingen	lille/mellem	insources
Serverdrift	høj	ingen	mellem	outsources
Clusterdrift	-	ingen	høj	outsources
pc-images	høj	mellem/høj	mellem	insources
1. line pc-support	lille/mellem	mellem/høj	lille	insources
2. line pc-support	lille/mellem	mellem/høj	mellem/høj	insources
applikationssupport	høj	høj	mellem/høj	insources

som er retningsgivende for det "rigtige" valg, der i sidste ende også er meget prisafhængigt.

Endelig vil det være en helt afgørende parameter, at der er kritisk masse til en egenproduktion, sådan at ferie, sygdom eller en medarbejders pludselige opsigelse ikke påvirker organisations evne til at levere de fornødne driftsydelser.

5. It-arkitektur

I *Cirkulære om sikkerhedsforanstaltninger i Kirkenettet* er det fastsat, at der kun må tilsluttes udstyr til Kirkenettet, der er indkøbt gennem IT-Kontoret, ligesom det er fastsat at brugerne ikke må foretage indgreb i eller udskifte basissoftware eller brugerprogrammel for hvilket, der er fastsat en bindende standard i Kirkenettet.

Ved IT-Kontorets anskaffelse af udstyr og programmer samt ved indkøb af serviceydelser sikres det, at de indkøbte varer og tjenesteydelser overholder vedtagne standarder, og så vidt det er muligt de anbefalinger, der er gældende.

Referencer for standarder og anbefalinger er *Hvidbogen for IT-arkitektur*⁶, *Referenceprofilen*⁷, *Infostructurebase*⁸, *XML-komiteens anbefalinger* samt oio.dk's *praksis*

⁶ Hvidbogen for IT-arkitektur, MVTU, juni 2003

⁷ Referenceprofilen. Referenceprofilen er et såkaldt interoperabilitetsrammeverk, og en implementering af EU's nye/kommende interoperabilitetspolitik. På dansk er der tale om en oversigt over anbefalede tekniske standarder. <http://www.oio.dk/referenceprofilen>.

⁸ Infostructurebase. En fælles offentlig database til brug for den nærmere integration mellem forskellige systemer. <http://isb.oio.dk/info>

Gennem Kirkeministeriets it-ledelses deltagelse i Statens it-råd og –forum henholdsvis ved abonnement på Videnskabsministeriets: "OIO – Netværk for it-ansvarlige" sker en ajourføring af hvilke standarder og anbefalinger, der er aktuelle.

Ved indkøb af rådgivningsydelser skal rådgiver gøres bekendt med de krav, der gælder i Kirkenettet for indkøb af varer og tjenesteydelser. Rådgiver skal forpligte sig til at basere sin rådgivning på de gældende krav.

5.1.1 Applikationssystemer – anskaffelse og udvikling

Applikationssystemer skal, så vidt det er muligt, være standard- og/ eller rammesystemer.

Systemudvikling søges begrænset til de tilfælde, hvor der er tale opfyldelse af for Kirkeministeriet eller folkekirken helt særlige krav.

De komponenter, der anskaffes eller udvikles, skal/bør kunne indgå i den fælles offentlige it-arkitektur, som beskrevet i hvidbogen m.fl.. Indtil videre anvendes en 3-lags model bestående af præsentationslag, programkomponenter & database.

I muligt omfang skal det sikres, at ekstramoduler, der udvikles til standard- og rammesystemer, kan stilles til rådighed for andre offentlige myndigheder på rimelige betingelser og uden udgift for Kirkeministeriet.

Resultatet af analyse og specifikationsarbejder, der er foretaget i forbindelse med systemudvikling, samt specialudviklede systemer, der kan komme til gavn i andre offentlige myndigheder, stilles frit til rådighed for disse, i det omfang Kirkeministeriet ikke herved krænker 3. mands rettigheder.

5.1.2 Standard pc-programmer

Styresystem, postsystem, officesystem samt internetbrowser baseres indtil videre på Microsoft produkter.

Programmerne patches i fornødent omfang af hensyn til sikkerhed og fejlrrettelse. Styresystem og officepakke versionsskiftes ikke i pc'ens 4-årige levetid.

5.1.2.1 Open office

Indenfor en periode på 1-2 år gennemføres forsøg med implementering og anvendelse af open office. Eventuelt til implementering i ministeriet og i stifterne i forbindelse med udskiftningen af ESDH-systemet.

5.1.3 Database

MS SQL anvendes til de fælles applikationer, så vidt det er muligt . Alternativt kan databasen baseres på Oracle.

Mindre applikationer kan udvikles ved hjælp af MS Access.

Som rapportværktøj anvendes Crystal Report og/ eller MS Access.

Til etablering af et ledelsesinformationssystem/ nyt datawarehouse (KIS) overvejes en platform på baseret på Targit.

5.1.4 Internet- og Intranet

Intranettet og IT-skrivebordet baseres på brugen af Intrasuite værktøjer, som installeres på MS Internet Information Server.

Internetapplikationer baseres på MS Internet Information Server eller på Linux.

6. It-kompetencer

6.1 IT-brugere

6.1.1 Basale færdigheder

Medarbejdere er løbende uddannet i Windows, MS-office MS-outlook samt MS-internet browser. Med udgangspunkt i AMU-kurser kombineret med et pc-baseret indlæringskursus, er et stort antal medarbejdere ved indførelsen af DNK tilbudt generel uddannelse svarende til pc-kørekort.

Nye medarbejdere bør som hovedregel være nogenlunde fortrolige med Windows, MS-office MS-outlook samt MS-internet browser ved ansættelsen.

Eventuel uddannelse i standardprodukter kan ske på FEU (AMU-kurser), som eLæring eller som kombination af holdkursus/eLæring.

Uddannelsen betales af brugerens arbejdssted.

6.1.2 Applikationsfærdigheder

Applikationsuddannelse tilrettelægges altid i forbindelse med implementering og ibrugtagning af nye systemer.

Uddannelse af nye medarbejdere sker – alt afhængigt af jobfunktionen – i nær tilknytning til ansættelsen eller på et ”opsamlingshold” i løbet af de første måneder.

Uddannelse i Kirkenettets specialapplikationer afholdes som regel af IT-Kontoret på FEU. Uddannelsesomkostningerne afholdes over it-budgettet

Eventuel anden tjenstlig uddannelse betales af arbejdsgiveren.

6.1.2.1 Særligt vedrørende DNK-uddannelse

DNK-uddannelse afholdes på FEU (AMU-kursus) som holdkursus, som kombineret holdkursus/eLæring eller udelukkende som eLæring.

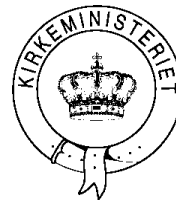
Uddannelse af ministerialbogsførende sognepræster, der fastansættes og ikke tidligere har modtaget DNK-uddannelse, betales over it-budgettet.

DNK-uddannelse for kirkefunktionærer betales af menighedsrådet.

6.2 IT-medarbejdere

Uddannelsen planlægges i forbindelse med den årlige medarbejdersamtale, når stillingsskift eller nye produkter gør det nødvendigt, eller i forbindelse med nyansættelse.

Til medarbejdere, der opkvalificerer sig i arbejdsrelevante områder i fritiden, kan ydes støtte til bogkøb og kursusafgifter.

Udgifter til uddannelse af IT-medarbejdere, der er ansat i IT-Kontoret, sker over it-budgettet.

7. It-sikkerhed

7.1 Sikkerhedscirkulæret

Sikkerheden i Kirkenettet er reguleret gennem *Cirkulære om sikkerhedsforanstaltninger i Kirkenettet*.

Sikkerhedscirkulæret foreskriver afholdelse af årlige sikkerhedsreviews til konstatering af, at sikkerheden overholdes. Resultatet af gennemførte reviews forelægges skriftligt for ledelsen og systemejerne, der om fornødent tager initiativ til at sikkerhedsforanstaltningerne korrigeres.

7.2 Ledelsens ansvar for it-sikkerheden

Ledelsen skal forelægges IT-Kontorets beredskabsplan til godkendelse.

I forbindelse med fastsættelsen af det årlige budget, udarbejder Kirkeministeriets ledelse en samlet vurdering af risici ved it-anvendelsen.

7.3 Brud på it-sikkerheden

Enhver hændelse, der kompromitterer it-sikkerheden, skal løses i henhold til bestemmelserne i sikkerhedscirkulæret. Alle sådanne hændelser skal hurtigst muligt dokumenteres skriftligt.

Kirkeministeriets ledelse skal orienteres om alvorligere brud på sikkerheden. Såfremt en hændelse bør afstedkomme ændringer af sikkerhedsforanstaltningerne, skal ledelsen forelægges et ændringsforslag.

7.4 IT-sikkerhedspolitik

I overensstemmelse med statens it-politik anvendes den af Dansk Standard (DS-484-1) udarbejdede norm for edb-sikkerhed, ved tilrettelæggelsen af sikkerheden i Kirkenettet. Standarden opfyldes på alle væsentlige punkter pr. 1. januar 2005.

Til brug for modtagelse og forsendelse af e-post er implementeret digital signatur (OCES).

8. Økonomi og indkøb

Driften af Kirkenettet finansieres i det væsentlige af fællesfonden.

Budgettet for it-aktiviteterne fastsættes af Kirkeministeren, som en del af det samlede budget for fællesfonden.

Kirkeministeriets og institutionernes forbrug af it-serviceydelser, der er en følge af anskaffelser, de selv har besluttet, betales efter medgået forbrug henholdsvis efter fordelingsnøgler fastlagt i it-budgettet. Edb-regnskabet føres så disse indtægter tydeligt kan udskilles.

8.1 Koncern-it som den økonomisk mulige model

Som følge af det store antal meget små institutioner og den deraf følgende geografiske spredning, er Kirkeministeriet og folkekirkens it-funktion af både kompetencemæssige og økonomiske årsager udformet efter "koncern-it modellen".

8.1.1 Standardisering og indkøb

Overalt hvor det er muligt og hensigtsmæssigt fastlægges bindende standarder for, hvad der kan og må købes til installation i Kirkenettet.

Indkøb foretages centralt af IT-Kontoret og i overensstemmelse med EU-udbudsbestemmelserne og indkøbscirkulæret.

Institutionernes indkøb af forbrugsmaterialer og småudstyr indkøbes via en fælles indkøbsaftale.

Indkøb af datalinjer sker samlet i henhold til koordineringskøbsaftale mellem SKI og teleudbyderne. Indkøb af ydelser vedr. fastnet- og mobiltelefoni kan af institutionerne koordineres via en fælles telefonrabataftale.

8.1.2 Kontrol af priser & valg af leverandør

Med henblik på at opnå de lavest mulige priser indhentes jævnligt kontroltilbud vedrørende de større indkøbs og koordineringsaftaler.

Ved ad hoc indkøb udtages altid flere tilbud.

Beslutning om valg af leverandør og/- eller produkt afgøres på grundlag af principper om "det økonomisk mest fordelagtige tilbud", hvor:

- pris/ydelse
- kvalitet
- leveringssikkerhed

indgår som de væsentligste bedømmelseskriterier.